

Views

MARC-UWE KLING

VIEWS

Gevoelige inhoud. Weet je zeker dat je dit boek wilt lezen?

Vertaald uit het Duits door Hans E. van Riemsdijk

ISBN 978-90-492-0751-9
ISBN 978-94-023-2688-8 (e-book)
NUR 330

Oorspronkelijke titel: *Views*
Vertaling: Hans E. van Riemsdijk
Omslagontwerp: Bürosüd, bewerkt door Pinta Grafische Producties
Omslagbeeld: © Florian Biege & Tina Kraus
Zetwerk: Mat-Zet bv

© 2024 Marc-Uwe Kling
© 2025 Nederlandse vertaling Meulenhoff Boekerij bv, Amsterdam

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd bestand, of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch of op enige andere manier, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever. Tekst- en datamining van (delen van) deze uitgave is uitdrukkelijk niet toegestaan.

All rights are reserved, including those for text and data mining, AI training and similar technologies.

DE DATE

Het is een Stefan. Alweer eentje. Yasira zit op een regenachtige herfstavond in het Hard Rock Café op de Ku'damm met tegenover haar een Stefan. Haar date. Tinder natuurlijk.

Een afspraak op woensdag. Waarom niet? Waarom zou ze alleen in het weekend een privéleven mogen hebben? Om dan voor de zoveelste keer te moeten constateren dat ze toch weer zaterdag zal moeten werken.

Toen Stefan aan de telefoon voorstelde in het Hard Rock Café af te spreken, had Yasira amper haar lachen kunnen inhouden. In plaats daarvan heeft ze hem een beetje voor de gek gehouden. 'Heb je even? Ik heb een inkomend gesprek. Ik denk dat het de jaren tachtig zijn.'

'De burgers zijn daar anders top!' had Stefan zich verdedigd.

Daarom zitten ze nu dus in het Hard Rock Café, en de burgers zijn inderdaad top. Er is zelfs livemuziek en natuurlijk is die zelfs voor Stefan te hard. Door een mensenleven heen lijkt de grafiek van gewenste geluidssterkte een U-vorm te beschrijven: als je begin veertig bent moet het volume weer omhoog. Dat soort rare gedachte-kronkels zal Yasira wel van haar vader hebben. Een universitair docent wiskunde die zich hier in Duitsland halfdood mocht zwoegen

in de bouw. Stefan werkt voor de online-editie van een of andere Berlijnse krant. Yasira is er even niet bij met haar gedachten. Afwezig bekijkt ze hem terwijl hij praat. Bruin haar, modieuze bril en dat typisch Berlijnse zevendagenbaardje, waarin al wat grijs is te bespeuren. Staat hem niet slecht trouwens. Al met al is hij wel wat knapper dan de vorige Stefan.

Yasira heeft hem nog niet verteld dat ze voor de federale recherche werkt, het Bundeskriminalamt of BKA dus. Dat is altijd een risico. Sommige mannen beginnen op slag te geilen bij de gedachte met een politievrouw in bed te kruipen; andere krijgen juist zo de bibbers dat hun erectie het laat afweten. Allebei niet tof.

‘Goh, met die gelijke rechten zijn we helaas niet zo heel veel verder gekomen volgens mij,’ zegt Stefan. ‘Wist je bijvoorbeeld dat er in Engeland minder hedgefondsers zijn die door vrouwen worden geleid dan door kerels die David heten?’

‘Echt?’ Yasira bijt in haar veggieburger.

Stefans inbreng in het gesprek vanavond schat ze op ruim tachtig procent. Misschien, denkt ze, zijn er binnen haar organisatie wel meer afdelingen die door Stefans worden geleid dan door vrouwen. Haar chef heet in elk geval al Stefan. Bij de chercheurs van het BKA is de verhouding twee op één, heeft ze onlangs gelezen. Of anders gezegd: per twee Stefans heb je één Katja.

‘Oeps sorry, ik ben heus geen antisemiet of zo,’ zegt Stefan.

Yasira is even de kluts kwijt; ze ziet het verband niet meteen.

‘Ik bedoel: David is een Joodse naam,’ zegt Stefan, ‘maar het zijn niet alleen Joden die David heten. Ik heb niks tegen Joden of tegen Israël, al keur ik ook weer niet alles goed wat er in het Midden-Oosten gebeurt. Jullie zien dat vast heel anders. Ik bedoel...’ Stefan onderbreekt zichzelf. ‘Dat “jullie” had ik er zeker niet bij moeten zeggen...’

Geamuseerd schudt Yasira haar hoofd.

‘Ik zit hier te ratelen als een kip zonder kop,’ zegt Stefan. ‘Dat doe ik altijd als ik een beetje nerveus ben. Mag ik vragen waar je vandaan komt?’

‘Uit Wilmersdorf,’ antwoordt Yasira.

Stefan kijkt haar nogal onnozel aan. De oude grap blijft leuk.

‘Met de metro,’ voegt ze er nog aan toe.

Stefan wordt rood. Best schattig.

‘Neem me niet kwalijk! Ik wilde niet...’

‘O, wil je soms horen waar mijn ouders ooit vandaan zijn gekomen? Uit Libanon. Beiroet. En als je het echt helemaal precies wilt weten, kan ik je nog vertellen dat mijn vader in Houla is geboren, een dorp in het uiterste zuiden van het land. Begin jaren tachtig zijn ze gevlucht voor de burgeroorlog. Mijn moeder was toen al in verwachting.’

Stefan zit met grote ogen te kijken. Hij lijkt wat overrompeld door al die informatie, waar hij uiteindelijk zelf om heeft gevraagd. Yasira glimlacht. ‘En waar komen jouw ouders vandaan?’

‘Mijn ouders? Eh, uit Franken...’ De arme Stefan is helemaal onzeker geworden.

‘*Cheer up,*’ zegt Yasira. ‘Ik weet dat je het niet lullig bedoelde.’

Stefans gelaatstrekken ontspannen een beetje. ‘Mijn overgrootouders kwamen uit Oost-Pruisen,’ zegt hij, om zichzelf dan meteen weer te corrigeren: ‘Eh, uit Polen bedoel ik.’

‘Kijk ’ns aan.’

‘En zelf kom ik uit Friedrichshain.’ Met een gespannen lachje voegt hij eraan toe: ‘Met de s-Bahn.’

Yasira lacht. Misschien dat het nog iets wordt als hij dat onzekere van zich afschudt.

Stefan gebaart naar haar glas wijn. 'Maar je bent niet gelovig?'

Tjonge, wat behendig en schijnbaar terloops komt de vraag eruit die hem vast al sinds het begin van deze date, misschien al sinds hij haar foto naar rechts heeft gewipet, op de lippen brandt.

'Nee,' zegt Yasira.

Ze kan Stefans opluchting bijna lichamelijk voelen. Dat roept een soort koppigheid in haar op. Vandaar dat ze eraan toevoegt: 'Maar mijn ouders wel. Strenggelovig.'

'Echt?'

'Ze zijn lid van een sekte die gestaag aanhangers verliest. Wel erg, als je bedenkt dat die groep ooit de halve wereld in haar greep had.'

Stefan kijkt haar glazig aan.

'Ze zijn communisten,' verklaart Yasira zich nader.

Eerst weet Stefan niet hoe hij moet reageren, dan glimlacht hij aarzelend. Staat hem niet slecht.

'Maar jij niet?'

'Ik?' vraagt Yasira. 'Nee. Ik ben... tja, als je het mijn dochter zou vragen...' O, al even behendig en schijnbaar terloops geeft ze de info prijs die je tijdens een date niet te vroeg maar ook niet te laat mag laten vallen. '... die zou waarschijnlijk zeggen dat ik een cynicus ben.'

'Heb je een dochter?' vraagt Stefan verrast. 'Wat tof.'

Die laatste twee woorden plakt hij er nog snel aan vast. Daarbij klinkt zijn stem een halve noot hoger.

'Ja, die is op dit moment thuis bij mijn man. Maar maak je geen zorgen. We hebben een heel open relatie.' Yasira laat even een stilte vallen.

'Afijn, vanuit mijn perspectief gezien in elk geval.' Ze neemt een slok wijn. 'Mehmet is echt superjaloers. Hij heeft me een keer be-

trapt tijdens een afspraakje en mijn date het ziekenhuis in geslagen. Goh, je weet hoe ze zijn, die Arabieren. Veel temperament, érg weinig zelfbeheersing. Later had hij er anders wel spijt van.'

Kostelijk, Stefans gezicht! De frietjes die hij net in zijn mond heeft gestoken vallen er haast weer uit.

Yasira grijnst. 'Grapje! Patrick en ik zijn al tien jaar gescheiden. Onze dochter Zara is nu zestien.'

Stefan schiet opgelucht in de lach.

'Dat was een goeie,' zegt hij. 'Die moet ik zeker aan mijn vrouw vertellen als ik straks thuiskom.'

Yasira trekt een wenkbrauw op.

'Zes jaar gescheiden inmiddels,' meldt Stefan. 'Twee kinderen.'

Maakt niet uit, denkt Yasira. Tegen die leeftijd hebben ze allemaal een rugzakje.

De twee muzikanten houden even een pauze, en meteen is het een stuk prettiger in de zaak. Ook Stefan slaakt een zucht van verlichting.

'Misschien dat we de volgende keer beter kunnen afspreken in het Softrockcafé,' zegt hij.

'Of in het Knuffelrockcafé,' antwoordt Yasira. Oeps! Zei ze dat nu echt? Stefan kijkt meteen wel héél knuffelig uit zijn ogen. Ze lacht. 'Als jij zoiets fouts had gezegd, was ik waarschijnlijk onmiddellijk opgestaan en vertrokken.' Ze steekt de laatste hap van de Moving Mountains-burger in haar mond. Sinds ze door Zara met haar vermanende wijsvinger is gedwongen vegetariër te worden, is de keuze in restaurants er een stuk simpeler op geworden. Yasira beschouwt dat echt als een voordeel. Vroeger kostte het haar altijd de grootste moeite om te beslissen. Nu is het gewoon altijd de veggieburger. Soms, als ze zonder haar dochter buiten de deur eet, bestelt ze stie-

kem iets met vis. Voor de omega 3 en zo. Maar zolang ze niet weet of deze Stefan er eentje is die ze aan haar dochter voorstelt, neemt ze liever geen risico. Ze wil niet dat hij haar thuis voor schut zet, per ongeluk of niet. De rapen zouden gaar zijn als hij zou melden dat ze, zoals haar dochter het zegt, ‘haar tanden in een dierenlijk heeft gezet’. Nee, voor die discussie bedankt ze feestelijk.

Na het eten verdwijnt Yasira kort naar het toilet. Nee, dit is geen gast om oud mee te worden. Maar een kansloze mislukking zoals de vorige twee is het nu ook weer niet. De ene blééf maar mauwen over zijn ex. De andere woonde verdomd als het niet waar is nog bij zijn moeder. Maar met deze Stefan zou ze misschien best een tijdje de eenzaamheid kunnen bestrijden. Ze bekijkt zichzelf in de spiegel. Bij wijze van uitzondering draagt ze haar zwarte haar los, niet in een strakke paardenstaart zoals anders. Nee, niet slecht voor begin veertig. Begin veertig! Tjezus! Een paar jaar geleden werkte Zara aan een spreekbeurt over de middeleeuwen. Ze zat te lezen in een boek en op een gegeven moment had ze met grote ogen opgekeken en totaal perplex gezegd: ‘Mama! In de middeleeuwen was je alláng dood geweest!’ Bij de herinnering aan dat moment verschijnt er onwillekeurig een grijns op Yasira’s gezicht. Haar spiegelbeeld grijnst terug. Nee, echt niet slecht voor een bijna-dode. Welja, dit zou best een leuke avond kunnen worden. Zo meteen krijg je het stukje waarin ze het over hun hobby’s gaan hebben. ‘Boulderen,’ zal ze zeggen. En hij: ‘En wat mag dat zijn?’ En zij: ‘Dat is een chic woord voor tegen muren op klimmen.’ En hij: ‘Ga weg! Hou jij van klimmen? Dat heb ik nu áltijd al eens willen proberen. Misschien kunnen we een keertje samen klimmen. Bla-bla-bla-bla.’

En daarna? Bij hem of bij haar thuis? Liever bij hem. Het is altijd een beetje raar om een nieuwe lover aan je dochter voor te stellen. Al

is het haast nog erger om zelf te worden voorgesteld aan vreemde kinderen. ‘Hallo, kiddo’s! Dit is Yasira. Zoals het er nu uitziet komt zij de komende twee tot zes maanden soms slapen waar mama altijd sliep.’ O, gruwel! Maar misschien heeft ze een keer geluk. Misschien is er een omgangsregeling en heeft hij deze week het rijk alleen. Altijd positief blijven. Goedgeluimd verlaat ze het toilet.

Als ze weer bij hun tafeltje is, staart Stefan naar zijn mobiel alsof het 11 september 2001 is en hij net het nieuws heeft aangezet.

‘Wat is er gebeurd?’ vraagt Yasira.

Stefan kijkt op. Blijkbaar heeft hij even nodig om zich te herinneren dat hij op date is.

‘Niks,’ zegt hij.

‘Niks?’

Stefan schudt zijn hoofd. ‘Niets... belangrijks.’

‘Waarom zie je er dan uit alsof je net leest dat de wereld elk moment kan vergaan?’

‘Ik had nooit op mijn telefoon moeten kijken.’

‘Kom op, voor de draad ermee,’ zegt Yasira dwingend.

‘Pfff...’ Stefan zucht. ‘Heb je gehoord van dat meisje dat een paar dagen geleden spoorloos is verdwenen? Ergens in Saksen-Anhalt? Het was vanmorgen vroeg op het nieuws.’

Yasira knikt. Ze weet dat er aangifte van is gedaan maar heeft de berichtgeving erover niet gelezen. Deels omdat ze al genoeg misdrijven op haar werk heeft, deels ook omdat verdwenen meisjes haar achilleshiel zijn. Sinds ze zelf een dochter heeft kan ze bij feiten waar minderjarigen bij betrokken zijn nóg minder goed afstand bewaren. Dat speelt meteen in op haar oerangst dat haar eigen kind iets zou kunnen overkomen.

‘Lena heet ze,’ vervolgt Stefan.

‘Lena,’ herhaalt Yasira. Na een korte stilte vraagt ze: ‘Wat is er gebeurd? Is ze weer opgedoken?’

Stefan trekt een pijnlijk gezicht. ‘In zekere zin wel, ja.’

‘In zekere zin?’

‘Er is een... er is een video in omloop die op dit moment viraal gaat. Het is afschuwelijk en...’ Stefan aarzelt even, zoekt naar de juiste woorden. ‘... reken maar dat de pleuris uitbreekt.’

WOEDE

‘Wat voor video?’ vraagt Yasira.

‘Drie vluchtelingen,’ begint Stefan, om zichzelf meteen te verbeteren: ‘Ik... eh... ik bedoel “gevluchte personen”...’

Wie zou dat nu weer hebben verzonnen? vraagt Yasira zich af. Al die nieuwe taalafspraken? Allemaal goedbedoeld natuurlijk, maar over de vraag of terminologie die mensen helpt of ze juist schade berokkent, kun je een flinke boom opzetten. Is het niet simpelweg een taaldingetje dat maakt dat Malte zich in zijn tweede jaar filosofie moreel superieur kan voelen aan zijn oude tante Erna in Hinterwalde, hoewel het wél Erna was die haar man Heinz ertoe bewoog – zéér tegen diens zin – om die zwangere Syrische met de auto naar het ziekenhuis te brengen voor een echo? En dat terwijl Malte zelf nog niet eens... Maar waarschijnlijk is ze voor de zoveelste keer te cynisch. Malte tuigt niemand af en steekt geen asielzoekerscentra in de fik. Malte is het probleem niet.

‘... dus die drie hebben gefilmd hoe ze het meisje hebben verkracht,’ zegt Stefan. ‘En daar zit nu het halve internet naar te kijken.’

Yasira doet haar ogen dicht en schudt bijna onzichtbaar haar hoofd. Ze haalt diep adem. Natuurlijk moet ze meteen aan Zara denken. Stel dat haar dochter zoiets zou overkomen... Terwijl ze langzaam uitademt doet ze haar ogen weer open.

‘Laat zien.’

‘Het is echt gruwelijk. Ik weet niet of je –’

‘Stefan,’ zegt Yasira ijsig kalm, ‘ik ben godverdomme hoofdcommissaris bij de federale recherche, afdeling Zware en Georganiseerde Criminaliteit!’ Zo, dat was eruit. ‘Ik heb dingen gezien die iemand als jij wekenlang uit zijn slaap zouden houden. Van een filmpje raak ik heus niet van mijn stuk. Hier die telefoon!’

Zonder zich nog te verzetten geeft Stefan haar zijn smartphone aan. Ze drukt op PLAY.

Al na de eerste seconden weet Yasira dat deze video alles zal veranderen. Het is de druppel, de vonk, de lont in het kruitvat. Stefan heeft gelijk. Straks breekt de pleuris uit.

Met haar geoefend oog vallen de details meteen op. De plaats delict is een kleine open plek in een bos. De opname is donker, maar alles en iedereen is nog wel zichtbaar. Het is dus niet ’s nachts gebeurd, want in het bos zie je ’s nachts geen hand voor ogen. Vermoedelijk tegen de schemering. In deze tijd van het jaar dus zo rond zes uur ’s avonds. De drie mannen zijn zwart, halverwege de twintig waarschijnlijk. Het meisje is wit en slank, en heeft donker haar. Nog geen achttien, schat Yasira. Nét iets ouder dan haar eigen dochter. Misschien zijn ze wel even oud. Ze ligt op zo’n picknicktafel die je vaak tegenkomt op wandelroutes. Zo’n tafel met vaste zitbanken. De bloemetjesjurk van het meisje is aan flarden gerukt. Bij elke stoot schokt haar hele lichaam. Ze snikt alleen nog maar. Hartverscheurend is het. Lena heet ze.

Lena.

Yasira heeft al vaak ondervonden: als je de naam van het slachtoffer kent, maakt dat een misdrijf nog onverdraaglijker. Ze zou het zelf op een huilen willen zetten en balt haar vuisten. De mannen zijn

zo te zien aangeschoten. Op de zitbanken staan bierflessen. Van welk merk is niet te zien. Twee van de kerels houden Lena vast. De man links heeft een grijze honkbalpet op, met de klep naar achteren. De vent rechts draagt een trui met een stripfiguurtje erop. Snoopy nota bene. Van de verkrachter is eerst alleen zijn rug en zijn haar te zien. De mannen die Lena vasthouden lachen. Dan gebaart de medeplichtige rechts naar de camera en zegt iets. Hij spreekt Frans met een zwaar accent. Yasira kan niet verstaan wat hij zegt. Maar blijkbaar heeft de verkrachter dan pas door dat een vierde man hem filmt. Hij draait zich om, heeft geen oog meer voor het meisje. Zijn gezicht wordt zichtbaar, hij is kwaad en komt naar de camera toe. Luidkeels gaat hij tekeer. De man die filmt deinst achteruit, maar de verkrachter grijpt naar de camera en het beeld wordt zwart. Het filmpje duurt nog geen minuut. Perfecte TikTok-lengte.

Yasira geeft de telefoon terug.

‘Teringzooi,’ mompelt ze.

Een niet te benijden collega zal moeten aanbellen bij Lena’s ouders, is het eerste wat ze denkt. In haar vak is dat wel zo’n beetje het allerergste. Als boodschapper van slecht nieuws heb je altijd een beetje het gevoel dat het jouw schuld is dat de persoon voor je in een bodemloze afgrond van vertwijfeling stort. En als je lang in een afgrond kijkt, kijkt de afgrond ook in jou. Stel dat een collega op een dag bij haar moet aanbellen met slecht nieuws over Zara? Nee, alsjeblieft. Ze moet er niet aan denken.

‘Het spijt me,’ zegt Stefan. ‘Ik had dat niet... Ik wou dat ik het nooit had aangeklikt.’

‘Arm kind,’ mompelt Yasira.

Stefan knikt alleen.

In gedachten verzonken doen beiden er een lange minuut het

zwijgen toe. Waarom doen mensen elkaar in godsnaam zoiets aan? Wat is er daarna gebeurd? Hoe is het meisje eraan toe? De moeder in Yasira heeft nog hoop. Voor de hoofdcommissaris in haar lijdt het nauwelijks twijfel dat het meisje dood is.

‘Het misdrijf is te gruwelijk voor woorden,’ zegt Stefan dan. ‘Maar ik houd ook mijn hart vast voor de reacties. Ik ben als de dood voor alles wat er nu te gebeuren staat. Snap je wat ik bedoel?’

Yasira denkt even na en knikt.

Ook zij voelt alleen woede. Woedend is ze op die kerels. Woedend op wat er komen gaat. Woedend op deze wereld. Eén minuut was voor haar meer dan genoeg om die mannen hartgrondig en voorgoed te haten om wat ze Lena hebben aangedaan. Om hun barbaarse wreedheid, hun totale gebrek aan menselijkheid en empathie. Maar ze haat die kerels ook omdat ze zo stompzinnig zijn geweest om zichzelf tijdens de feiten te filmen en die video met een of andere imbeciel te delen die het wel een goed idee vond om die beelden op internet te smijten. Ze ziet de krantenkoppen al voor zich: *die* buitenlanders, *die* zwarten, *die* vluchtelingen, *onze* dochters, *onze* vrouwen, *onze* normen en waarden. De ondergang van het Avondland is nabij.

‘Alle rechtse nieuwskanalen storten zich dankbaar op deze munitie,’ zucht Stefan. ‘De online-incidentmelder van de Afd zal dol-draaien.’

‘Ja,’ zegt Yasira. ‘En het misdrijf kan ook nog anders worden geframed: voor de zoveelste keer zijn het mannen die een vrouw geweld aandoen.’

‘Ik heb daar onlangs een stuk over geschreven,’ zegt Stefan. ‘Alleen al in Duitsland worden elke dag meer dan dertig vrouwen seksueel misbruikt. En de meesten van hen worden natuurlijk, vanwege

de samenstelling van de bevolking is dat logisch, door Duitse mannen verkracht.'

'Alleen maken ze daarbij geen filmpjes van zichzelf.'

'Ik vrees dat zelfs dát niet helemaal waar is,' antwoordt Stefan. 'Je kunt er donder op zeggen dat het op het darkweb wemelt van verkrachtingsvideo's.'

Yasira knikt alleen.

'Maar de specifieke gruweldaad op deze video zal meteen breed en in het algemene worden getrokken,' zegt Stefan. 'Feit is: onder vluchtelingen heb je klootzakken. Onder nazi's heb je alléén maar klootzakken.'

Het klinkt als een tegeltjeswijsheid. Yasira heeft even geen puf om dat te zeggen. 'Dat maakt alles er alleen maar erger op,' zegt ze alleen.

Stefan neemt een slok van zijn bier. Aan hun tafeltje valt weer een ongemakkelijke stilte.

'Goh... ja... ergens is het lastig om nu... eh... om het over iets anders te...' Stefan lijkt een poging te willen doen om de date nog te redden. Moedig, maar praktisch hopeloos. 'Dus jij zit bij de federale recherche, het ВКА? Hoe ben je...' Stefan maakt zijn zin niet af.

'Hoe ik uitgerekend bij de politie ben gekomen?' vraagt Yasira. 'Nou, vroeger was ik heel idealistisch. Ik dacht: als je wilt dat er iets verandert, dan moeten er ook mensen als ik bij de politie komen. Dat is tenminste wat ik tegen mijn vader en mijn vrienden zei. Maar het kan ook best zijn dat ik als kind te veel misdaadseries op tv heb gezien.'

'Je wás ooit heel idealistisch? Nu niet meer soms?'

Yasira haalt haar schouders op. 'De realiteit heeft de vervelende eigenschap om elke vorm van idealisme vroeg of laat te slopen. Waar of niet?'

Stefan houdt het bij een zucht.

Niet veel later splitten ze de rekening en gaan ze naar huis. Ieder naar zijn eigen huis. Stefan heeft verder geen moeite meer gedaan om nog iets van de date te maken. Het valt in hem te waarden dat hij inziet dat het om zeep is. Deze avond zit erop. Op weg naar huis zwiept de regen in Yasira's gezicht. Morgen al, denkt ze, morgen breekt meteen in heel het land de pleuris uit.

VERONTWAARDIGING

Yasira is al wakker voordat de wekker afgaat. De hele nacht is ze door nachtmerries geplaagd. Iemand zat Zara en haar achterna in een bos. Eerst dacht ze dat het de verkrachters van de video waren, maar toen bleek het Patrick maar te zijn, haar ex, die zei dat hij geen alimentatie meer wilde betalen. Raar.

Yasira gaat overeind zitten. Haar slaapkamer is spartaans ingericht: een bed, een klerenkast, een nachtkastje. Boven het hoofdeinde hangt een reproductie van *De geliefden* van René Magritte. Yasira heeft die gekocht in de museumwinkel van het MOMA toen ze met Patrick op vakantie was in New York. Daarom speelt dagelijks de vraag door haar hoofd of ze die poster niet moet weghalen. Maar ja, een relatie mag je niet alleen beoordelen aan de hand van het einde. Ze hebben ook heus wel mooie jaren gekend. En als ze die poster weghaalt, heeft ze straks vast een wat lichtere rechthoek op de muur. Die lege rechthoek zou haar nog altijd herinneren aan Patrick. Maar niet meer aan New York.

Op het schilderij kussen een man en een vrouw elkaar, maar beide hoofden zijn volledig bedekt door een witte doek. Zelfs tijdens de kus raken ze elkaar niet. Het is niet meer dan doek tegen doek. Het schilderij had Yasira meteen gefascineerd. Veel later pas besepte ze

dat het haast profetisch de laatste jaren van haar huwelijk verbeeldde. Ze besluit de poster nog een dag te laten hangen en gaat naar de badkamer.

Terwijl ze op het toilet zit, checkt ze de berichten op haar mobiel. Wat een heerlijke nieuwe wereld is dit toch, denkt Yasira. Zelfs op de plee heeft een mens geen rust meer. Al heeft natuurlijk niemand haar gedwongen haar telefoon mee te nemen naar de badkamer. Puur die nieuwsgierigheid, puur die honger naar flarden nieuws. Is dat soms al... Hoe noemt Zara dat ook alweer? O ja, 'doomscrolling'! Maakt allemaal niet uit.

Snel neemt ze door wat ze tijdens die paar uurtjes slaap heeft gemist. Lena's vader Frank Palmer, aldus de app van *Tagesschau*, heeft zijn dochter vier dagen geleden als vermist opgegeven. Het gezin woont in Halberstadt am Harz, dik tweehonderd kilometer van Berlijn. Het meisje is zestien. Net als Zara. Yasira probeert zich voor te stellen hoe het moet zijn om zo'n video te zien en daarin je eigen dochter te herkennen. Ze kan het zich gewoon niet voorstellen. Afgrijselijk. Ze maakt korte metten met haar eigen gedachtegang om te voorkomen dat ze hier 's morgens in alle vroegte een potje zit te huilen op de wc en leest verder.

De video heeft al een golf van verontwaardiging teweeggebracht. Dat er reacties en tegenreacties komen is te verwachten, maar toch schrikt Yasira ervan hoe extreem sommige commentaren zijn en hoe oorverdovend stil de stem van het verstand klinkt. Sommige politici fulmineren luidkeels: 'Het wordt tijd nu eens eindelijk...' Anderen fluisteren: 'Klopt, maar toch...' *Bild* en aanverwante bladen duiken boven op de zaak, zien het als hun patriottische plicht het publiek erover te informeren, en kunnen en passant rekenen op flink hogere oplagen. De bekende rechtse nieuwskanalen schuim-

bekken van woede. Het kan best zijn dat – in alle opwindning – zo af en toe wordt opgeroepen tot een terugkeer naar de methoden van... nou ja... van destijds zeg maar. Toegeeflijk doen de meeste mensen alsof ze dat niet horen. Hoe kun je je nu niet opwinden als je dat filmpje hebt gezien? Publieke figuren die het wagen zich genuanceerder uit te laten worden ondergesneeuwd door de algehele verontwaardiging. YouTube en Facebook zijn begonnen de video en de ontelbare kopieën ervan offline te halen. Te laat natuurlijk. Als een virus hebben de beelden heel internet al geïnfecteerd. De grote baas van X heeft zich zelfs genoodzaakt gezien de video hoogstpersoonlijk te delen op zijn platform. #FreedomOfSpeech #ShareTheTruth.

Nog een dag en dan zijn er gehele nieuwe politieke peilingen en de resultaten daarvan beloven griezelig te zijn.

Yasira's achterste is al ijskoud als ze eindelijk opstaat van het toilet. Wat dom van mij, denkt ze alleen maar. Wat dom. Morgen neemt ze haar telefoon niet meer mee naar de badkamer.

Zara zit al te ontbijten aan de keukentafel. Of preciezer gezegd: wat ze haar ontbijt noemt – één knäckebrödje zonder iets erop – ligt onaangeroerd op het bord voor haar en zij staart eveneens naar haar mobiel. Zoals zo vaak. Maar elk standje zou schijnheilig klinken en dus zegt Yasira niets.

De keuken is echt enorm en vervangt in menig opzicht de ontbrekende woonkamer. Aan de muur achter Zara hangt de fotokalender met inkijkjes in het blijde gezinsleven van Yasira's zus Dalia. De maand juli is in beeld. Terwijl het al oktober is. Yasira bladert naar het juiste kalenderblad.

'Heb je het gezien?' vraagt Zara zonder van haar telefoon op te kijken. 'Die video, bedoel ik?'

Yasira knikt. ‘Gisteravond. Maar hoe kom jij daar zo op? Je moet niet naar dat soort dingen kijken.’

‘Mam, iedereen heeft het al gezien! Je kunt nergens internet op zonder te worden doodgegooid met die beelden. En met commentaren erop.’

Yasira zucht.

‘Het is zo... zo...’ Zara komt niet uit haar woorden. ‘Het is gewoon zo... zo fuck.’

Wanneer is het eigenlijk begonnen dat jonge mensen allemaal in het Engels zijn gaan vloeken? Sinds Netflix waarschijnlijk. En Zara heeft zich ook weer opgemaakt als een... een... Nee. Yasira verjaagt de gedachte. Zoiets zou haar moeder hebben gedacht. Zijzelf niet.

In plaats daarvan houdt ze het bij: ‘Zeg dat wel: zo fuck.’

Ze weet wat de video voor haar dochter betekent. Een nieuwe golf domme blikken en racistische opmerkingen in de trein, op school, waar ze ook komt. Terwijl Zara natuurlijk geen barst met die verdomde video te maken heeft. Maar ze heeft nu eenmaal geen roomblank voorkomen. Yasira vraagt zich soms af of Patrick überhaupt iets heeft bijgedragen aan de genen van zijn dochter. Of was hij in die zin ook al zo’n krent? Heel erg heeft het ook niet geholpen dat Yasira haar dochter Zara heeft genoemd. Een naam waar ze van hoopte dat hij Duits genoeg voor haar medeburgers en Arabisch genoeg voor haar ouders zou zijn.

‘Het gaat wel weer voorbij,’ zegt Yasira.

‘Tzal wel.’ Meer zegt Zara niet. Twee woordjes waarmee ze haar moeder steevast op de kast jaagt. Vandaag niet.

‘Inderdaad,’ zegt Yasira. ‘Tzal wel.’

Ze kijkt uit het raam. Het regent alweer. Hunkerend kijkt ze naar de autosleutel in de schaal op de keukentafel. Maar natuurlijk neemt

ze vandaag weer de Ringbahn van Hohenzollerndamm naar het BKA-bureau in Treptow. Dat doet ze al jaren. Het stamt uit de tijd dat Zara meedeed aan de klimaatacties van Fridays for Future. Op een dag was Yasira het kotsbeu om elke dag een preek over de CO₂-uitstoot van haar Golf aan te moeten horen en had ze een ovkaart aangeschaft. Een mens kan maar een bepaalde hoeveelheid nieuws en beelden over drooggevalle rivieren en dode ijsberen verdragen alvorens te zwichten. Dat was bij Yasira het geval tenminste. Andere mensen lijken minder vatbaar voor zulke dingen. Intussen verlangt Yasira terug naar die geëngageerde fase in haar dochters leven. Alles liever dan haar gelatenheid tegenwoordig. Dat gebrek aan hoop gaat Yasira aan het hart. Het is toch de bedoeling dat je op je zestiende nog denkt dat je de wereld kunt veranderen? Bij haar moeder heeft Zara succes gehad, waar of niet? Nou ja, van een beetje regen is nog nooit iemand doodgegaan. In plaats van de autosleutel grist ze een paraplu mee.

‘Mama,’ zegt Zara als Yasira al bij de deur staat.

‘Ja, schat?’

‘Pas goed op jezelf.’

Wat raar. Dat zegt ze anders nooit. Maar Yasira kan het wel plaatsen. Iets gaat de foute kant op. Het is alsof het in de lucht hangt.

‘Jij ook, lieverd,’ antwoordt ze daarom. ‘Jij ook.’

FEDERALE RECHERCHE

Het Berlijnse kantoor van de nationale rechedienst BKA is gevestigd in de buurt van het Treptower Park. De afdeling Nationale Veiligheid en de verschillende beveiligingsdiensten zijn ondergebracht op het terrein van een voormalige kazerne. Zoals bij veel gebouwen in Berlijn kun je aan de hand van het verleden van het pand de geschiedenis van de twintigste eeuw reconstrueren. Het gebouwencomplex is nog vóór de Eerste Wereldoorlog gebouwd als verblijf van het Eerste Bataljon Telegrafisten van het Pruisische leger. Toen ze net bij het BKA was, heeft ze ooit gegoogeld wat dat precies is, een telegrafistenbataljon. Het bleek een eenheid te zijn die in oorlogstijd instond voor de bouw of juist het onklaar maken van telegrafiestations. Een taak die natuurlijk al lang en breed is verdwenen. Ten tijde van de Weimarrepubliek ressorteerde de locatie onder de hoofdcommissaris van politie van Berlijn. Dus honderd jaar geleden liepen er ook al collega's door de sombere gangen hier. Toen meldden zich de nazi's en met hen de Wehrmacht, de strijdkrachten van het Derde Rijk. Later het Rode Leger. En de Sovjet-Russische monumentendienst. Dat het complex zich zo dicht bij het gedenkcomplex in het Treptower Park bevindt is dus geen toeval. Waarschijnlijk was het verantwoordelijke dienst-